

Bedrijfseconomie in Balans, 9e druk, vwo, Hoofdstuk 17 Vreemd vermogen Samenvatting d.d. 1-7-2022

17.1 Onderhandse lening

Een *onderhandse lening* is een lening op lange termijn die door één geldgever wordt verstrekt. De geldgever en geldnemer overleggen rechtstreeks met elkaar om de leningsvoorwaarden onderling te regelen. Een *achtergestelde lening* hoeft pas te worden afgelost als alle andere schulden zijn betaald.

17.2 Hypothecaire lening

Een *hypothecaire lening* is een geldlening op onderpand van onroerende zaken (grond en gebouwen). Bij de hypothecaire leningen onderscheiden we de lineaire lening en de annuïteitenhypothek.

Bij een *lineaire lening* wordt elk jaar een deel van de schuld afgelost. Daardoor neemt het bedrag dat elk jaar aan interest moet worden betaald, af.

Bij een *annuïteitenhypothek* wordt gedurende de looptijd van de lening jaar in jaar uit hetzelfde bedrag betaald. Doordat er wel wordt afgelost, wordt het interestbedrag van jaar tot jaar kleiner.

17.3 Obligatielening

Een *obligatielening* is een geldlening op lange termijn die in kleine gedeelten is opgesplitst. Een obligatie is een bewijs van deelneming in een geldlening.

De *nominale waarde* van een obligatie is de waarde die op de obligatie vermeld staat.

De *koerswaarde* van een obligatie is het bedrag dat voor de obligatie betaald moet worden. De koers van de obligatie is afhankelijk van de rentestand voor nieuw uit te geven obligaties (marktrente).

In de *prospectus* staan de bijzonderheden van de obligatielening en over de instelling of onderneming die de obligatielening uitgeeft. De *emissiekoers* is de prijs die voor een obligatie betaald moet worden bij uitgifte van de obligatie.

Obligaties kunnen worden geplaatst:

- a pari (tegen nominale waarde);
- boven pari (er ontstaat agio), als de rente van de obligatie hoger is dan de marktrente;
- beneden pari (er ontstaat disagio), als de marktrente hoger is dan de rente van de obligatie.

Een obligatielening moet worden afgelost. Dit kan op de volgende manieren:

- aflossing ineens;
- elk jaar een gedeelte (door middel van uitloting);
- inkopen door de onderneming/instelling van eigen obligaties.

17.4 Converteerbare obligatielening

Bij deze lening kan een obligatiehouder zijn obligaties, vaak met een *bijbetaling*, omruilen tegen aandelen.

De *conversieprijs* is het totaal van nominale waarde van de om te ruilen obligaties plus bijbetaling voor één aandeel.

Bij een winstdelende obligatie ontvangt de belegger naast een vast interestpercentage ook een uitkering die afhankelijk is van de gemaakte winst.

Bij een *achtergestelde obligatie* ontvangen de houders van deze obligaties pas interest en aflossing, nadat aan alle verplichtingen tegenover de andere schuldeisers is voldaan.

17.5 Leverancierskrediet

Er is sprake van *leverancierskrediet* wanneer de leverancier krediet verleent aan de afnemer. Dit leverancierskrediet ontstaat doordat de leverancier goederen levert die later worden betaald.

De leverancier kan dit krediet verlenen omdat:

- hij niet aan het krediet hoeft te verdienen;
- hij lagere kosten heeft dan de bank;
- hij op deze wijze een klant aan zich bindt.

Bij *consumptief leverancierskrediet* verleent een leverancier krediet aan de consument. Bij *productief leverancierskrediet* verleent een bedrijf krediet aan een ander bedrijf.

De leverancier kan snellere betaling stimuleren door korting voor contant en kredietbeperkingstoeslag. Bij *korting voor contant* geldt dat bij een latere betaling dan de gestelde termijn de korting vervalst. Bij *kredietbeperkingstoeslag* moet de afnemer een toeslag betalen als hij niet binnen de gestelde termijn betaalt.

17.6 Afnemerskrediet

Bij *afnemerskrediet* verstrekt de afnemer krediet aan de leverancier. Dit afnemerskrediet ontstaat doordat de afnemer goederen of diensten betaalt die pas na de betaling worden geleverd.

Afnemerskrediet komt voor bij:

- dienstverlenende bedrijven;
- speciale orders;
- de opkopende handel.

17.7 Rekening-courantkrediet

Bij een *rekening-courantkrediet* kan van de bank een bedrag worden geleend, waarbij de rekening wordt gebruikt voor de dagelijkse betalingen.

Het bedrag dat maximaal mag worden opgenomen, wordt het *kredietplafond* genoemd.

De *dispositieruimte* is het bedrag dat nog kan worden opgenomen. Het is te berekenen door het bedrag van het kredietplafond te verminderen met het reeds opgenomen bedrag.

Een *anticipatiekrediet* is een krediet dat vooruitloopt op de plaatsing van aandelen of obligaties.

17.8 Leasing

Leasing is het huren van duurzame productiemiddelen in plaats van deze te kopen.

Bij *operational leasing* kan de leaseovereenkomst tussentijds worden opgezegd. Het risico van economische veroudering is in dit geval voor de verhuurder. De verhuurder draagt bij operational leasing zorg voor het onderhoud en de verzekering van het geleasede productiemiddel. De huurder neemt ze niet op de balans op.

Bij *financial leasing* wordt een overeenkomst gesloten voor de geschatte economische levensduur van het te leasen object. Deze overeenkomst is tussentijds niet opzegbaar. Het risico van economische veroudering is nu voor rekening van de huurder. Ook de onderhoudskosten en de verzekeringskosten komen nu voor rekening van de huurder. De huurder neemt de productiemiddelen nu wel op de balans.

Een belangrijk motief om duurzame productiemiddelen te leasen in plaats van te kopen is dat de onderneming niet voor een grote uitgave ineens komt te staan. De onderneming die producten in lease geeft (de leasemaatschappij), probeert haar marktaandeel te vergroten en (financierings)winst te behalen.

Sale-and-leaseback is het verkopen van een vast actief, bijvoorbeeld een gebouw, en het direct terugleasen.